

NOTA DE FUNDAMENTARE

la proiectul hotărârii Guvernului pentru modificarea Regulamentului privind modul de cercetare a accidentelor de muncă, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 1361/2005

1. Denumirea sau numele autorului și, după caz, a/al participanților la elaborarea proiectului actului normativ
Proiectul hotărârii Guvernului pentru modificarea Regulamentului privind modul de cercetare a accidentelor de muncă, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 1361/2005 este elaborat de Ministerul Muncii și Protecției Sociale.
2. Condițiile ce au impus elaborarea proiectului actului normativ
2.1. Temeiul legal sau, după caz, sursa proiectului actului normativ
Elaborarea acestui proiect derivă din Programul național de aderare a Republicii Moldova la Uniunea Europeană pe anii 2025-2029, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 306/2025 (Clusterul 3. Competitivitate și creștere incluzivă. Capitolul 19. Politica socială și a muncii, pct. 24.) Proiectul asigură condiții pentru crearea unui sistem de date codificate referitoare la accidente de muncă pentru producerea statisticii oficiale a accidentelor de muncă aliniat la Regulamentul (UE) 349/2011 din 11 aprilie 2011.
2.2. Descrierea situației actuale și a problemelor care impun intervenția, inclusiv a cadrului normativ aplicabil și a deficiențelor/lacunelor normative
În prezent Articolul 13 din Legea securității și sănătății în muncă obligă angajatorii să asigure comunicarea, cercetarea, evidența și raportarea accidentelor de muncă. Statistica accidentelor de muncă se elaborează în temeiul Programului anual de lucrări statistice, care se aprobă prin hotărâre de Guvern. Datele statistice referitoare la accidente de muncă se colectează în temeiul Chestionarului statistic „Accidente de muncă”. Acest Chestionar vizează următoarele date: - datele de identificare a unității economice; - numărul de accidentați în muncă; - repartizarea accidentaților după împrejurări și cauze. Procedurile actuale de comunicare, cercetare și raportare a accidentelor de muncă se realizează în conformitate cu Hotărârea Guvernului nr. 1361/2005 pentru aprobarea Regulamentului privind modul de cercetare a accidentelor de muncă. ● Comunicarea accidentelor Toate accidentele produse la angajatori sunt comunicate ISM cu anumite excepții. Totodată nu există o practică unitară prin care toți angajatorii comunică ISM accidentele de muncă. De exemplu, accidentele de muncă suferite de angajații Ministerului Apărării, Ministerului Afacerilor Interne, Serviciului de Informații și Securitate, Serviciului de Protecție și Pază de Stat, Administrației Naționale a Penitenciarelor și Centrului Național Anticorupție sunt cercetate de serviciile lor de specialitate, care au competență numai pentru structurile din subordine. Nu toate aceste autorități comunică către ISM accidentele de muncă suferite de angajații lor. ● Cercetarea accidentelor: a) cu incapacitate temporară de muncă - este realizată de o comisie numită de angajator. După finalizarea cercetării, comisia întocmește procesul-verbal de cercetare. O copie autenticată a procesului-verbal de cercetare, autenticată de angajator, este transmis ISM în termen de 3 zile; b) grave sau mortale - este efectuată direct de ISM. Inspectorul de muncă responsabil întocmește procesul-verbal de cercetare a accidentului. ➤ Limitări ale procesului-verbal de cercetare a accidentelor (în ambele cazuri)

Formatul actual al **procesului-verbal nu include toate variabilele codificate** prevăzute de Regulamentul (UE) nr. 349/2011, limitând alinierea la cerințele europene.

- **Fluxul de raportare:**

1. ISM transmite către BNS:

până la 10 ianuarie - lista preliminară a angajatorilor raportori, la care s-au produs accidente de muncă;

până la 24 februarie - lista definitivă a acestora pentru anul precedent de gestiune.

2. În baza listelor, BNS distribuie angajatorilor vizați precum și Ministerului Apărării, Ministerului Afacerilor Interne, Serviciului de Informații și Securitate, Serviciului de Protecție și Pază de Stat, Administrației Naționale a Penitenciarelor și Centrului Național Anticorupție Chestionarul statistic „Accidentele de muncă AM”.

3. Până la 1 martie a anului următor celui de gestiune, angajatorii completează și transmit către BNS Chestionarul statistic AM.

- **Elaborarea statisticii oficiale**

Datele colectate sunt utilizate pentru elaborarea statisticii oficiale, dezagregate pe criterii precum: teritoriu, sex, ramură economică, etc, și sunt prezentate pentru utilizare la 25 aprilie a anului următor celui de gestiune.

- **Limitări ale chestionarului AM**

Chestionarul nu include toate datele variabile codificate cerute de Regulamentul (UE) nr. 349/2011, ceea ce afectează compatibilitatea europeană a datelor.

Se atestă o dublare a fluxului de raportare a datelor referitoare la accidentele de muncă:

de la angajator către ISM

de la angajator către BNS

Raționamentul intervenției

Intervenția este necesară pentru a:

- completa spectrul de date variabile referitoare la accidentele de muncă cu variabile prevăzute în Regulamentul (UE) 349/2011;
- simplifica circulația fluxului de date statistice referitoare la accidentele de muncă;
- exclude raportarea dublă de către unii angajatori a datelor referitoare la accidentele de muncă;
- clarifica modalitatea de raportare statistică a accidentelor de muncă către BNS de către unele autorități.

Documente de politici și cadrul juridic actual din Republica Moldova aplicabil elaborării statisticii oficiale a accidentelor de muncă

- Codul Muncii al Republicii Moldova Nr. 154/2003: Reglementează acordarea unor garanții și compensații în cazul unor accidente de muncă și boli profesionale precum și faptul că una din direcțiile principale ale politicii de stat în domeniul securității și sănătății în muncă sunt: cercetarea, evidența și raportarea accidentelor de muncă și a bolilor profesionale; apărarea intereselor legitime ale salariaților care au avut de suferit în urma accidentelor de muncă și a bolilor profesionale, precum și ale membrilor familiilor lor, prin asigurarea socială obligatorie a salariaților contra accidentelor de muncă și bolilor profesionale; organizarea evidenței statistice de stat privind condițiile de muncă, accidentele de muncă, bolile profesionale și consecințele materiale ale acestora;
- Codul contravențional al Republicii Moldova Nr. 2018/2008: Reglementează sancțiuni pentru încălcarea de către angajator a legislației privind securitatea și

sănătatea în muncă precum și neasigurarea comunicării, cercetării, evidenței și a raportării în modul stabilit a accidentelor de muncă produse în unitatea economică sau modificarea stării de fapt rezultată din producerea unui accident de muncă, cu excepția cazurilor în care menținerea acestei stări poate genera alte accidente de muncă ori poate pune în pericol viața accidentaților sau a altor persoane.

- Legea securității și sănătății în muncă Nr. 186/2008: Obligă angajatorii să asigure comunicarea, cercetarea, evidența și raportarea accidentelor de muncă.
- Legea nr. 93/2017 cu privire la statistica oficială: Reglementează modalitatea de coordonare a activităților statistice naționale.

Părțile interesate afectate semnificativ

• Autorități și/sau instituții publice:

Ministerul Muncii și Protecției Sociale, Inspectoratul de Stat al Muncii, Biroul Național de Statistică, Ministerul Apărării, Ministerul Afacerilor Interne, Serviciul de Informații și Securitate, Serviciul de Protecție și Pază de Stat, Administrația Națională a Penitenciarelor și Centrul Național Anticorupție. Toate aceste autorități au tangențe cu colectarea datelor, elaborarea statisticii oficiale a accidentelor de muncă și sunt implicate în alinierea cadrului normativ național și în adaptarea și sistemelor de colectare și elaborare a statisticii oficiale a accidentelor de muncă la normele noi.

• Partenerii sociali:

Reprezentanții salariaților care promovează protecția socială și combaterea cazurilor de ascundere a accidentelor de muncă vor susține transpunerea prevederilor Regulamentului (UE) 349/2011 și vor monitoriza implementarea acestuia.

• Grupuri de întreprinderi/antreprenori:

Întreprinderi și persoane fizice care au calitatea de angajatori, nu vor mai avea obligații legate de raportare către BNS a accidentelor de muncă..

• Grupuri de cetățeni:

Persoane care prestează munca vor beneficia de protecție în urma raportării accidentelor de muncă pe care le-au suferit la locul de muncă precum și de asigurarea condițiilor de securitate și sanătate a muncii mai sigure.

Mărimea (dimensiunea) problemei/problemelor și cauzelor

În perioada 2019-2024 în Republica Moldova au fost comunicate și înregistrate circa 400-600 accidente de muncă. Numărul accidentelor de muncă mortale înregistrate în perioada menționată este cuprins între 25-36 cazuri. Rata medie de accidentare în muncă în această perioadă constituie 70 de persoane accidentate la 100 mii de salariați. Rata medie a accidentelor de muncă mortale în perioada de referință constituie 4 persoane accidentate la 100 mii de salariați.

Pe parcursul anului 2024, la Inspectoratul de Stat al Muncii au fost comunicate 662 evenimente de accidentare în care au suferit 682 de persoane. De către comisiile de cercetare din cadrul întreprinderilor au fost cercetate 542 accidente care au produs incapacitate temporară de muncă, unde au avut de suferit 552 lucrători.

Inspectorii de muncă cu atribuții în domeniul securității și sănătății în muncă au cercetat 113 cazuri de accidentare, inclusiv:

- 70 accidente mortale, din care 19 de muncă, 42 în afara muncii, 9 accidente nu se încadrează în prevederile Regulamentului de cercetare a accidentelor de muncă;
- 30 accidente grave, din care 27 de muncă, 2 în afara muncii, 1 accident nu se

încadrează în prevederile Regulamentului de cercetare a accidentelor de muncă;

● 13 accidente cu incapacitate temporară de muncă. Repartizarea după genul de activitate a accidentelor de muncă, cercetate de inspectorii de muncă, denotă că ponderea cea mai mare revine următoarelor domenii de activitate:

- Construcție – 28 accidente, din care 17 mortale și 11 grave;
- Industria prelucrătoare – 19 accidente, din care 11- mortale - 8 grave;
- Alte activități de servicii – 15 accidente, din care 12 mortale și 3 grave;
- Transport și depozitare – 8 accidente, din care 4 mortale și 4 grave.

Au fost accidentate grav 36 persoane, inclusiv 9 femei, și mortal – 72 persoane din care 6 femei.

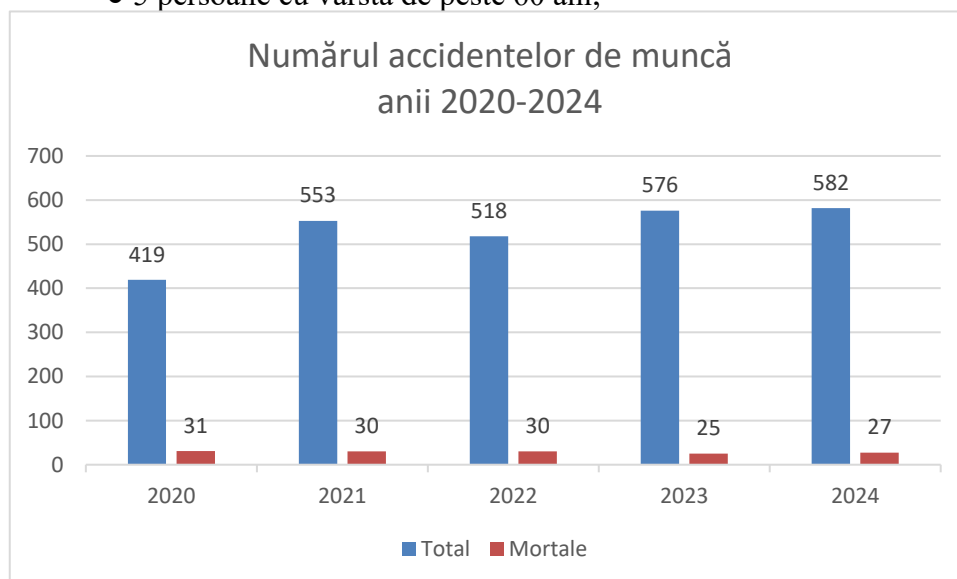
Repartizarea după vârstă a persoanelor, care au avut de suferit în urma accidentelor denotă că:

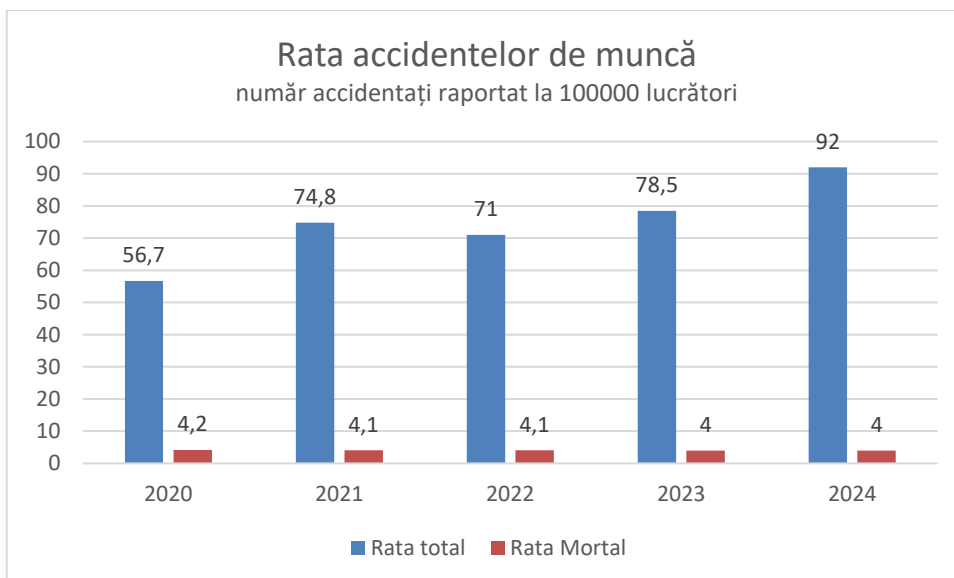
Au fost accidentate mortal

- 5 persoane cu vârsta de 18 – 30 ani;
- 7 persoane cu vârsta de 31 – 40 ani;
- 9 persoane cu vârsta de 41– 50 ani;
- 30 persoane cu vârsta de 51– 60 ani;
- 21 persoane cu vârsta de peste 60 ani.

Au fost accidentate grav

- 5 persoane cu vârsta de 18 – 30 ani;
- 7 persoane cu vârsta de 31 – 40 ani;
- 9 persoane cu vârsta de 41 – 50 ani;
- 10 persoane cu vârsta de 51 – 60 ani;
- 5 persoane cu vârsta de peste 60 ani;

Conform datelor statistice ale BNS ([link](#)) după numărul victimelor accidentelor de munca pe Activitati economice, Indicatori, Sexe și Ani, în anul 2024 s-au raportat **victime** ale accidentelor de muncă în următoarele domenii:

- Agricultură, silvicultură și pescuit - 24
- Industrie - 137
- Construcții - 72
- Comerț cu ridicata și cu amănuntul; întreținerea și repararea autovehiculelor și a motocicletelor - 75
- Transport și depozitare - 59
- Activități de cazare și alimentație publică - 13
- Informații și comunicații - 8
- Activități financiare și de asigurări - 6
- Tranzacții imobiliare - 6
- Activități profesionale, științifice și tehnice - 6
- Activități de servicii administrative și activități de servicii suport - 12
- Administrație publică și apărare; asigurări sociale obligatorii - 86
- Învățământ - 26
- Sănătate și asistență socială - 41
- Artă, activități de recreere și de agrement - 10
- Alte activități de servicii - 1

3. Obiectivele urmărite și soluțiile propuse

3.1. Principalele prevederi ale proiectului și evidențierea elementelor noi

Pentru a asigura îmbunătățirea calitativă și pentru a simplifica circulația fluxului de date referitoare la accidente de muncă în contextul alinierii la rigorile Regulamentului (UE) 349/2011, proiectul propune următoarele soluții.

- Formatul proceselor -verbale de cercetare a accidentelor de muncă se va conține variabilele din Regulamentul (UE) 349/2011
- Colectarea și codificarea datelor variabile referitoare la accidente de muncă se va efectua de Inspectoratul de Stat al Muncii cu excepția informațiilor de la Ministerul Apărării, Ministerul Afacerilor Interne, Serviciul de Informații și Securitate, Serviciul de Protecție și Pază de Stat, Administrația Națională a Penitenciarelor și Centrul Național Anticorupție.

• Datele variabile vor fi preluate din procesele-verbale de cercetare a accidentelor de muncă, prezentate de angajatori și de inspectorii de muncă care cercetează accidente de muncă conform prevederilor Regulamentului privind modul de cercetare a accidentelor de muncă. • Codificarea se va efectua prin completarea Formularului de date variabile codificate în baza Listei de coduri atribuite variabilelor pentru completarea Formularului datelor variabile codificate referitoare la accidentele de muncă. Lista codurilor este conformă cu metodologia Statistica Europeană a Accidentelor de Muncă (ESAW). • Inspectoratul de Stat al Muncii va furniza Biroului Național de Statistică date variabile codificate anonimizate, agregate și nu vor conține categorii cu mai puțin de 3 cazuri raportate, în conformitate cu rigorile europene. • Angajatorii care raportează către ISM nu vor mai completa Chestionarul statistic "Accidentele de muncă AM". • Chestionarul statistic AM va fi revizuit și aplicabil doar pentru Ministerul Apărării, Ministerul Afacerilor Interne, Serviciul de Informații și Securitate, Serviciul de Protecție și Pază de Stat, Administrația Națională a Penitenciarelor și Centrul Național Anticorupție.
3.2. Opțiunile alternative analizate si motivele pentru care acestea nu au fost luate in considerare 1. Scenariul „A nu face nimic” / „Scenariul de baza” Aceasta opțiune presupune menținerea situației actuale, adică nealinierea cadrului normativ național referitor la statistica oficială referitoare la accidentele de muncă la rigorile europene în acest domeniu. În situația dată o parte din datele variabile referitoare la accidentele de muncă rămân neconforme cu Regulamentul (UE) 349/2011 și poate duce la fragmentarea statisticii accidentelor de muncă. Prin urmare, angajamentele asumate cu privire la alinierea la prevederile UE în anul 2025 vor fi neindeplinite în contextul în care Republica Moldova și-a asumat angajamente în ceea ce ține de transpunerea aquis-ului european.
4. Analiza impactului de reglementare
4.1. Impactul asupra sectorului public Inspectoratul de Stat al Muncii va fi abilitat cu funcția de codificare a datelor statistice, de validare a acestora și de furnizare către BNS a date variabile codificate anonimizate, agregate conform rigorilor europene. Pentru punerea în aplicare a procesului de colectare, codificare și de circulare a fluxului de date referitoare la accidentele de muncă, aliniat la Regulamentul (UE) din 349/2011, va fi necesară instituirea prin norme interne a ISM a acestui proces și de instruirea inspectorilor de muncă implicați operarea datelor referitoare la accidentele de muncă.
4.2. Impactul financiar și argumentarea costurilor estimative. Estimarea costurilor ar putea implica: • Managementul electronic a accidentelor de muncă nu presupune careva cheltuieli, evidența poate fi dusă într-un document format Excel cu păstrarea istoricului datelor de către ISM. • Costuri pentru instruirea personalului din cadrul ISM implicat în procesul de operare a datelor referitoare la accidentele de muncă (conform metodologiei ESAW).
4.3. Impactul asupra sectorului privat. Angajatorul la care a avut loc un accident de muncă va prezenta Inspectoratului de Stat al Muncii o copie autenticată a procesului-verbal de cercetare a accidentului de muncă

care a produs incapacitate de muncă. Angajatorul care raportează către ISM nu va mai completa și prezenta către BNS Chestionarul statistic AM.
4.4. Impactul social
Implementarea proiectului va contribui la producerea statisticilor oficiale referitoare la accidente de muncă cu un spectru de date variabile conforme rigorilor europene. Aceste statistici vor reflecta obiectiv și calitativ informațiile despre accidente de muncă. La rândul său calitatea înaltă a statisticilor oficiale va permite o concentrare ținută a eforturilor (politici, măsuri, acțiuni, et.) spre sursele de cauze care generează circumstanțe în care se produc accidente de muncă.
În acest context survine oportunitatea de a interveni chiar la începutul lanțului de evenimente și circumstanțe care conduc la accidentare în muncă. Aceasta va contribui la diminuarea numărului de persoane accidentate și la diminuarea costurilor sociale ale consecințelor accidentelor de muncă. Va spori încrederea societății în politicile de prevenire și în forța legii.
4.4.1. Impactul asupra datelor cu caracter personal
Proiectul în cauză vizează colectarea depersonalizată a datelor variabile codificate despre accidente de muncă în baza cărora se vor produce statistici oficiale referitoare la accidente de muncă. Prin urmare, proiectul nu va produce impact asupra datelor cu caracter personal.
Totodată Datele codificate referitoare la accidente de muncă care se furnizează Biroului Național de Statistică vor fi anonimizate, agregate și nu vor conține categorii cu mai puțin de 3 cazuri raportate, în conformitate cu rigorile privind statisticile europene.
4.4.2. Impactul asupra echității și egalității de gen
Proiectul nu produce impact asupra echității și egalității de gen.
4.5. Impactul asupra mediului
Proiectul în cauză nu produce impact asupra mediului.
4.6. Alte impacturi și informații relevante
Alte impacturi nu se întrevăd
5. Compatibilitatea proiectului actului normativ cu legislația UE
5.1. Măsuri normative necesare pentru transpunerea actelor juridice ale UE în legislația națională
Pentru transpunerea Regulamentului (UE) nr.349/2011 al Comisiei din 11 aprilie 2011 de punere în aplicare a Regulamentului (CE) nr. 1338/2008 al Parlamentului European și al Consiliului privind statisticile comunitare referitoare la sănătatea publică, precum și la sănătatea și siguranța la locul de muncă în ceea ce privește accidente de muncă, CELEX 32011R0349, publicat în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene L97/3 din 12.4.2011 este necesară operarea modificărilor în Regulamentul privind modul de cercetare a accidentelor de muncă, aprobat prin Hotărârea Guvernului 1361/2005;
5.2. Măsuri normative care urmăresc crearea cadrului juridic intern necesar pentru implementarea legislației UE
Proiectul hotărârii Guvernului pentru modificarea Regulamentului privind modul de cercetare a accidentelor de muncă, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 1361/2005 reprezintă cadru normativ suficient pentru a transpune parțial (transpune Articolul 1 și parțial Articolul 2 alineatul (1) (Anexa I Lista de variabile) Regulamentul (UE) nr.349/2011 al Comisiei din 11 aprilie 2011 de punere în aplicare a Regulamentului (CE) nr. 1338/2008 al Parlamentului European și al Consiliului privind statisticile comunitare referitoare la sănătatea publică, precum și la sănătatea și siguranța la locul de muncă în ceea ce privește accidente de muncă, CELEX 32011R0349, publicat în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene L97/3 din 12.4.2011.

6. Avizarea și consultarea publică a proiectului actului normativ
În scopul respectării prevederilor Legii nr.239/2008 privind transparența în procesul decizional, anunțul privind inițierea elaborării proiectului de hotărâre a fost publicat pe portalul guvernamental www.particip.gov.md , unde poate fi accesat la următorul link: https://particip.gov.md/ro/document/stages/*/14781 .
7. Concluziile expertizelor
Proiectul urmează a fi supus avizării, expertizei anticorupție și expertizei juridice Concluziile rezultate din procesele de avizare și de expertizare vor fi incluse în sinteza la proiect.
8. Modul de încorporare a actului în cadrul normativ existent
Legea nr. 100/2017 cu privire la actele normative, prin articolul 56, stabilește că actele normative intră în vigoare peste o lună de la data publicării în Monitorul Oficial al Republicii Moldova sau la data indicată în textul actului normativ, care nu poate fi anterioară datei publicării. În acest context, autorul proiectului optează pentru intrarea în vigoare a Hotărârii Guvernului în cauză la 1 ianuarie 2026.
9. Măsurile necesare pentru implementarea prevederilor proiectului actului normativ
Implementarea prevederilor proiectului de hotărâre implică realizarea unor instrumente operaționale interne la nivelul Inspectoratului de Stat al Muncii.

Secretar de Stat

Mihai-Gabriel CIOBANU